

การผลิตและการจำหน่ายข้าวโพคในประเทศไทย

ปี 2517 - 2519

นางสาว วิไลวรรณ คาราราช

004826

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

THE PRODUCTION AND DISTRIBUTION

OF

MAIZE IN THAILAND (1974 - 1976)

Miss Wilaiwan Dararaj

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

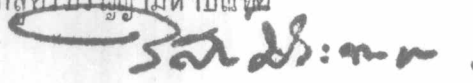
Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การผลิตและการจำหน่ายข้าวโพคในประเทศไทย (ปี 2517-2519)
โดย นางสาว วิไลวรรณ คาราราช
แผนกวิชา การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ อรุณ พฒนกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรพรรณ ชัยอาญา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ อรุณ พฒนกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การผลิตและการจำหน่ายข้าวโพคในประเทศไทย (ปี 2517-2519)
ชื่อนิติ	นางสาว วิไลวรรณ คาราราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ อรุณ วัฒนกุล
แผนกวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2520

บทคัดย่อ

ข้าวโพคเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยมาก สามารถนำรายได้ให้แก่ประเทศเป็นอันดับ 2 รองจากข้าว ปัญหาที่สำคัญคือราคาข้าวโพคมักจะผันผวนไม่แน่นอน ทำให้ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายต้องได้รับความกระทบกระเทือนอยู่เสมอ ทั้งยังมีปัญหาอื่น ๆ ในด้านการผลิตและการจำหน่ายซึ่งเป็นอุปสรรคต่อบุคคลดังกล่าวเป็นอันมาก

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยโดยการวิเคราะห์ปัญหาและตัวเลขซึ่งเกี่ยวกับผลตอบแทนของผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเพื่อหาข้อเสนอแนะซึ่งอาจใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว การศึกษาจะเริ่มต้นจากกรรมวิธีการผลิต ข้อความทั่ว ๆ ไปเพื่อแนะนำให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงข้าวโพคคือขึ้น ต่อไปจึงกล่าวถึงวิธีการจำหน่ายข้าวโพค ระบบการจำหน่าย วิธีการตลาด ข้อตกลงกับประเทศคู่สัญญา ระเบียบปฏิบัติในการส่งออก ตลอดจนวิธีการจัดสรรโควตาให้แก่ผู้ส่งออก จุดมุ่งหมายอันสำคัญของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ต้องการศึกษาวิจัยผลตอบแทนโดยเฉลี่ยที่ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายได้รับในระยะเวลา 3 ปี คือตั้งแต่ปี 2517 ถึง 2519 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาของแนวโน้มของการค้าข้าวโพคในอนาคต

ผลการวิจัยปรากฏว่า ในการค้าข้าวโพค 1 ตัน ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยของผู้ผลิตนับว่าอยู่ในเกณฑ์พอสมควร เนื่องจากมีเทคนิคการผลิตที่ก้าวหน้าขึ้น ทำให้สามารถประหยัดต้นทุนได้มาก และราคาภายในประเทศมักจะสูง สำหรับพ่อค้าคนกลาง ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยน้อยกว่าผู้ผลิต (ในภาวะปกติ) แต่สำหรับพ่อค้าส่งออกและชุมนุมสหกรณ์นั้นปรากฏว่าขาดทุน

ทุกปี ทั้งนี้เพราะราคาภายในประเทศส่วนใหญ่สูงกว่าราคาที่ตกลงกันล่วงหน้าหรือราคาในตลาดโลก การส่งมอบข้าวโพคตามสัญญาจึงทำให้ผู้ส่งออกจำเป็นต้องซื้อข้าวโพคราคาสูงเพื่อส่งมอบให้ลูกค้าในต่างประเทศ แต่เนื่องจากพอลาสงออกส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นพอลาคคนกลางเสียเอง ทำให้ผู้ส่งออกสามารถนำกำไรจากส่วนที่เป็นของพอลาคคนกลางมาชดเชยส่วนขาดทุนในช่วงพอลาสงออกได้

สำหรับชุมนุมสหกรณ์การซื้อและการขายแห่งประเทศไทย ซึ่งทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ส่งออกก็ขาดทุนจากการค้าข้าวโพคเช่นเดียวกัน แต่ขาดทุนน้อยกว่าผู้ส่งออกเพราะการขายของชุมนุมสหกรณ์มี 2 ส่วน คือ ส่วนหนึ่งซื้อมาขายเองและอีกส่วนหนึ่งชุมนุมสหกรณ์เป็นผู้ส่งมอบให้แก่สหกรณ์สมาชิกโดยไม่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน คงรับเฉพาะค่าบริการเท่านั้น ฉะนั้นผลขาดทุนของชุมนุมสหกรณ์ในการค้าข้าวโพคโดยเฉลี่ยจึงต่ำและชุมนุมสหกรณ์ยังดำเนินกิจการอื่น ๆ อีกหลายอย่างเช่น เปิดบริการไซโล ขายปุ๋ย ส่งพืชผลเกษตรกรรมอื่น ๆ และขายสรรพสินค้าด้วย จึงสามารถชดเชยส่วนขาดทุนได้ และโดยที่ชุมนุมสหกรณ์มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือเกษตรกรซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ของตนด้วยจึงดำเนินการค้าข้าวโพคต่อไป

ผู้เขียนเห็นว่าระบบการค้าข้าวโพคที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นระบบที่เหมาะสมแล้ว แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องปัจจัยบางประการ เช่น งบประมาณสำหรับเกษตรกรค้าข้าวโพคมีน้อย ทำให้เกิดปัญหาข้อใหญ่คือ ไม่สามารถควบคุมพอลาคคนกลางมิให้กักตุนข้าวโพคได้ ข้อเสนอนั้นของปัญหานี้ทางแรกคือ พยายามให้กลุ่มเกษตรกรร่วมมือกันอย่างแข็งขันในรูปแบบสหกรณ์ โดยทางการควรให้ความช่วยเหลือทางการเงินทุนให้แก่เกษตรกรให้มากขึ้น ให้ข่าวสารทางการตลาดและทางเทคนิคการผลิตแก่เกษตรกรให้รวดเร็ว และแก้ไขระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ในเรื่องคุณสมบัติของสมาชิกให้เกษตรกรสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกได้มากขึ้น ทางที่สองคือให้งบประมาณแก่หน่วยงานอื่น ๆ เช่น องค์การตลาด องค์การคลังสินค้า ฯลฯ ให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถรับซื้อข้าวโพคแข่งขันกับพอลาคคนกลางได้ ซึ่งจะทำให้พอลาคคนกลางมีอำนาจในการต่อรองน้อยลง เกษตรกรจึงจะสามารถขายข้าวโพคได้ในราคาราคาธรรม และยังสามารถแก้ปัญหาของพอลาสงออกในเรื่องที่ต้องรับซื้อข้าวโพคในราคาแพงอีกด้วย

เพราะพอค้าส่งออกสามารถซื้อจากหน่วยงานกึ่งกลางได้จึงไม่ต้องพึ่งพอค้าคนกลางแต่ฝ่ายเดียว
ขอเสนอแนะอีกประการหนึ่งคือรัฐบาลควรส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ภายในประเทศให้
มากขึ้นเพื่อใช้สำหรับบริโภคภายในประเทศ และเพื่อส่งออก เพราะในขณะนี้ลูกค้าในต่าง
ประเทศที่ซื้อข้าวโพคไทยไปก็ได้นำไปผลิตอาหารสัตว์และส่งกลับมาขายในประเทศไทย ฉะนั้น
ถ้าประเทศไทยจะลดการส่งออกในรูปวัตถุดิบแต่เพิ่มการส่งออกในรูปสินค้าสำเร็จรูป นอกจาก
จะเป็นการสนับสนุนอุตสาหกรรมภายในประเทศแล้วยังเป็นการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร
ให้สูงขึ้นอีกด้วย.

Thesis Title : The Production and Distribution of Maize in Thailand
(1974 - 1976)

Name : Miss Wilaiwan Dararaj

Thesis Advisor : Mr. Arun Patanakul

Department : Accountancy

Academic Year : 2520

ABSTRACT

Maize is considered one of the important cash crops of Thailand and plays a significant role in the Thai economy. Its income-generating potential is second only to rice. The main problem which maize has been facing all the time is the fluctuation in its pricing as well as the problems in production and distribution which as a result have a great impact on producers and distributors.

The purpose of this thesis is to study and analyse the problems with regard to the average returns for the producers and distributors in maize during a three years period from B.E. 2517 to B.E. 2519 and offer several specific suggestions which might be beneficial as a guidance in solving the above mentioned problems. The study begins at the production process, proceeds to general statements which provide a better understanding for maize, distribution process, distribution system, marketing, trade agreement with other countries, and exporting procedures including the export quota.

From this study, it has been found that for one ton of maize, the average returns for producer is considered fair due to the modern approach applied to the production technique which makes possible the reduction in production cost while the selling price within the country is high. For middlemen, their average returns is less in comparison with the producers under normal circumstances. As for the exporters and co-operatives, they suffer losses every year due to the usually higher price within the country than the forward selling price agreements or the world market price. Therefore, for most of the delivery made the exporters have to buy maize at a higher price than their forward selling price. However, as most of the maize exporters engage in other crops exporting as well as being the maize middlemen themselves, the losses from exporting has been minimized or compensated.

Agricultural Co-operative Federation of Thailand (ACFT) also suffers losses from maize exporting but to a lesser degree. This is partly because ACFT either buys and sells maize itself or receives service fee in acting as a middleman between its co-operative members and buyers abroad thus it hardly incurs any risk. The losses suffered by ACFT^{to} therefore considerably low. As the ACFT also deals in other activities such as silo servicing, selling fertilizer and other crops etc. profit from such dealing can be offset against the losses, incurred through maize dealing. Besides, ACFT main objective is to help and support farmers who are members of their co-operative members, this is the reason why ACFT still engages itself in maize exporting despite the losses.

In the opinion of the writer, the system applied at present in maize trading is suitable. But there are still certain limitations for instance the insufficient budget allotted to co-operatives for, maize buying which impedes proper control over the middlemen in preventing them from over-stocking of maize.

The writer suggests some solutions to these problems. Firstly, maize farmers should energetically form up their co-operatives with the help of the government in providing them with financial assistance, marketing information, production technical knowhow as well as revising the regulations concerning the membership qualification in order to enable more maize farmers to participate in the co-operatives. Secondly, the concerned government organizations, such as the Marketing Organization, Warehouse Organization, should be given more budget to engage in maize buying activities in order to lessen the importance and bargaining power of middlemen. This will enable maize farmers to sell their crops at reasonable price and at the same time, problems facing maize exporters in having to pay a higher price to middlemen will also be solved or minimized. Lastly, the government should promote the animal feed industry within the country because at present Thailand has to import large quantity of animal feed from the countries that import our maize to be used as basis ingredient of animal feed. If the animal feed industry is promoted it will not only encourage more employment in the country, but also add more value to maize crop.

กิติกรรมประกาศ

การที่ผู้เขียนสามารถเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีก็เพราะได้รับความกรุณาจากคุณอรุณ พัทธนกุล หัวหน้าฝ่ายเลขาธิการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัยของผู้เขียน โดยท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นซึ่งเป็นแนวทางของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ พร้อมทั้งได้กรุณาเรียบเรียง วิจารณ์ ตลอดจนตรวจสอบข้อผิดพลาดงานของผู้เขียนจนปรากฏเป็นวิทยานิพนธ์ชิ้นได้ ซึ่งท่านต้องเสียสละเวลาเป็นอย่างมาก ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ในระหว่างการวิจัยในบทความ ๆ ผู้เขียนยังได้รับความกรุณาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ วัฒนพงศ์ศิริ และ ดร.สุจิน จินายน แห่งแผนกพืชไร่และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาถึงแนวการเขียนในเรื่องการผลิต ตลอดจนให้ยืมหนังสือค้นคว้า ซึ่งเป็นผลการวิจัยต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก บุคคลสำคัญอีกท่านหนึ่งที่ได้ให้คำแนะนำในเรื่องนี้คือ คุณจำรัส อินทไชยศรี แห่งกรมส่งเสริมเศรษฐกิจ กระทรวงเกษตรฯ เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องต้นทุน และอธิบายถึงวิธีการวิจัยของผลงานที่คณะของท่านได้ทำไว้ ซึ่งได้ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยเรื่องนี้

คุณสุนทร เกษมนานา แห่งบริษัทวรพลพาณิชย์จำกัด เป็นผู้ที่เคยทำงานร่วมกับผู้เขียน ได้ให้การสนับสนุนในค่านข้อมูล ตลอดจนให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้เขียนตลอดเวลา ในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์ และได้อยู่ในวงการค้าข้าวโพคเป็นเวลานาน และขอขอบพระคุณคุณสุรพล อัครวิทย์โยธิน ผู้จัดการบริษัท วรพลพาณิชย์ จำกัด ที่ได้กรุณาให้ความสะดวกในการยืมเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ส่งออกและพ่อค้าคนกลาง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิจัยเป็นอย่างมาก

คุณประคิษฐ์ ร่มทอง หัวหน้าฝ่ายวิชาการและวางแผนขององค์การขนส่งพัสดุ และไปรษณีย์ภัณฑ์ (ร.ส.พ.) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องต้นทุนของพ่อค้าคนกลาง ตลอดจนได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการขนส่งข้าวโพค

คุณท่านอง คาศรี แห่งฝ่ายฝ่ายวิจัยและวางแผน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องข้าวโพคมาก่อน ทั้งปรากฏในวิทยานิพนธ์ของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่ผู้เขียนเป็นอย่างมาก และคุณมนตรี เข้มยิ้ม แห่งฝ่ายอำนวยแผน ธนาคารกรุงเทพฯ ซึ่งได้แนะนำให้ผู้เขียนรู้จักกับผู้วิจัยของธนาคารกรุงเทพหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้องในวงการข้าวโพค ทำให้ผู้เขียนได้ข้อคิดจากบุคคลดังกล่าวมากมาย

คุณนันทนา สมโสภณ แห่งแผนกสถิติ กรมเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้ให้คำปรึกษาในเรื่องข้อมูลทางสถิติ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

คุณประเสริฐ เทมหงษา หัวหน้าฝ่ายขายของชุมนุมสหกรณ์ การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย ท่านได้อำนวยความสะดวกและแนะนำแหล่งข้อมูลที่ต้องการ ตลอดจนจัดเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำปรึกษา

ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ท่านได้ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องวิธีการคำนวณต้นทุน และผลตอบแทนของผู้ผลิตและผู้จำหน่าย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้ออกกำลังกายทั้งที่ใกล้ไกลและที่ไมใกล้ไกลนามซึ่งมีส่วนช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาเป็นอย่างมากในการให้ข้อคิด ขอนแนะนำ ตลอดจนตอบปัญหาต่าง ๆ จนทำให้ผู้เขียนสามารถเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ทั้งปรากฏ หากมีข้อผิดพลาดใด ๆ ผู้เขียนขอนอบรับไว้แต่เพียงผู้เดียว.

วิไลวรรณ การาราช

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

๖

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

๗

กิตติกรรมประกาศ

๘

รายการตารางประกอบ

๙

รายการแผนภาพประกอบ

๙

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

1

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

3

ขอบเขตของการวิจัย

4

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4

วิธีการศึกษาวิจัย

5

บทที่ 2 การผลิตข้าวโพกในประเทศไทย

แหล่งปลูกข้าวโพกที่สำคัญ

8

เนื้อที่เพาะปลูก

11

ชนิดของข้าวโพกไทย

14

สภาพดินฟ้าอากาศที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก

16

วิธีการเพาะปลูกโดยทั่วไป

18

พันธุ์และวิธีคัดเลือกพันธุ์

18

ระยะปลูกและอัตราต้นต่อไร่

20

การเตรียมดิน

23

การใช้เครื่องทุมแรง

24

การหยอดเมล็ด

25

การพรวนดินและกำจัดวัชพืช

25

การบำรุงรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน

27

	หน้า
การเก็บเกี่ยว	28
การเก็บรักษาข้าวโพค	29
วิธีปฏิบัติในการเก็บรักษาข้าวโพคของเกษตรกร	30
บทที่ 3 การจำหน่ายข้าวโพค	31
วิธีการค้าข้าวโพคในประเทศไทย	31
ตลาดในประเทศ	
1. ข้าวโพคสำหรับบริโภคในประเทศ	31
2. ข้าวโพคสำหรับการส่งออก	33
2.1 จากสถานีพอกคาคคนกลางไปยังผู้ส่งออก	33
- ชนิดของพอกคาคคนกลางค้าข้าวโพค	34
- ราคาที่กสิกรได้รับเมื่อขายข้าวโพคให้แก่พอกคาคคนกลาง	36
2.2 จากสถานีสหกรณ์ท้องถิ่นไปยังชุมนุมสหกรณ์ฯ	38
- การรวบรวมข้าวโพคในแหล่งผลิตของสหกรณ์	38
- การติดต่อค้าขายกับต่างประเทศของสหกรณ์	40
ตลาดต่างประเทศ	42
ตลาดมีช่อตกลง	42
ตลาดอื่น ๆ	55
ระเบียบปฏิบัติและพิธีการส่งข้าวโพคออกจำหน่ายต่างประเทศ	59
การจัดสรรโควตาข้าวโพคส่งออก	68
การกำหนดราคาข้าวโพค	74
การกำหนดราคาข้าวโพคภายในประเทศ	74
การกำหนดราคาข้าวโพคส่งออก	82
กิจการไฮโดลในประเทศไทย	91

บทที่ 4	ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้ผลิตและผู้จำหน่าย	94
	<u>ผู้ผลิต</u>	
	ค่าขายของผู้ผลิต	95
	ต้นทุนของผู้ผลิตในปี 2517 และ ปี 2518	104
	ต้นทุนของผู้ผลิตในปี 2519	107
	การปรับปรุงต้นทุนการผลิตในปี 2517 และ ปี 2518	113
	การคำนวณผลตอบแทนของผู้ผลิต	115
	การวิเคราะห์ผลตอบแทนของผู้ผลิต	116
	<u>พ่อค้าคนกลาง</u>	
	ส่วนประกอบของต้นทุนและค่าใช้จ่ายของพ่อค้าคนกลาง	118
	ที่มาของตัวเลขส่วนประกอบของต้นทุนและค่าใช้จ่ายของพ่อค้า- คนกลาง	119
	ค่าขายของพ่อค้าคนกลาง	129
	ผลตอบแทนของพ่อค้าคนกลาง	129
	การวิเคราะห์ผลตอบแทนของพ่อค้าคนกลาง	130
	<u>พ่อค้าส่งออก</u>	
	ค่าขายของพ่อค้าส่งออก	131
	ต้นทุนของพ่อค้าส่งออก	135
	ผลตอบแทนของพ่อค้าส่งออก	136
	การคำนวณหาอัตราส่วนในการส่งชาวโพคอกในลักษณะต่าง ๆ	139
	ค่าใช้จ่ายในการส่งชาวโพคอกปี 2517 (โดยใช้ดัชนีราคา- ขายส่ง)	154
	ต้นทุนการส่งชาวโพคอกในปี 2518	156
	ต้นทุนการส่งชาวโพคอกในปี 2519	158

ต้นทุนเฉลี่ยในการส่งข้าวโพกออกเฉพาะการขายในตลาดมีสัญญา-
และตลาดอื่นในช่วงสัญญาและช่วงการค้าเสรี

- ปี 2517 160
- ปี 2518 161
- ปี 2519 162

ราคาขายส่งข้าวโพกเฉลี่ยในปี 2517 ถึงปี 2519
สรุปผลการดำเนินงานค้าข้าวโพกของพ่อค้าส่งออกปี 2517-2519 166

ผลตอบแทนในช่วงทำสัญญาของ

- ตลาดมีสัญญา 167
- ตลาดอื่น ๆ 167

ผลตอบแทนในช่วงการค้าเสรีของ

- ตลาดมีสัญญา 167
- ตลาดอื่น ๆ 167

ผลตอบแทนเฉลี่ยทั้งปีของ

- ตลาดมีสัญญา 167
- ตลาดอื่น ๆ 167

การวิเคราะห์ผลตอบแทนของพ่อค้าส่งออก 169

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

ข้อมูลที่น่าสนใจ 174

ข้อจำกัดในการเปรียบเทียบผลตอบแทนของชุมนุมสหกรณ์-
กับผู้ผลิตพ่อค้าคนกลาง และพ่อค้าส่งออก 175

วิธีการหาผลตอบแทนของชุมนุมสหกรณ์ฯ 176

การวิเคราะห์ผลตอบแทนของชุมนุมสหกรณ์ฯ 187

บทที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาในการผลิตและการจำหน่ายข้าวโพก 189

ปัญหาของเกษตรกร	169
ปัญหาของพ่อค้าคนกลาง	201
ปัญหาของพ่อค้าส่งออกและชุมนุมสหกรณ์	202
ปัญหาของสหกรณ์	204
ปัญหาอื่น ๆ	208

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของเกษตรกร	209
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของพ่อค้าคนกลาง	216
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของพ่อค้าส่งออกและชุมนุมสหกรณ์	216
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาลงสหกรณ์	221
ข้อเสนอในการแก้ปัญหาอื่น ๆ	224

บทสรุป
บรรณานุกรม
ภาคผนวกที่

1	เขตเร่งรัดการผลิตและการจำหน่ายข้าวโพค	237
2	การปลูกข้าวโพคหวาน	238
3	ศูนย์วิจัยข้าวโพคและข้าวฟ่างแห่งชาติ	240
4	ข้าวโพคพันธุ์สุวรรณ 1	242
5	ประวัติสมาคมพ่อค้าข้าวโพคและพืชพันธุ์ไทย	244
6	ต้นทุนการผลิตข้าวโพคค่อไร่และค่อกิโลกกรัมเฉลี่ยทุกจังหวัด	
	ปีการเพาะปลูก 2519/20	246
	ต้นทุนการผลิตข้าวโพคค่อไร่และค่อกิโลกกรัมของแต่ละจังหวัด	
	- เพชรบูรณ์	247
	- ลพบุรี	248
	- นครสวรรค์	249
	- สระบุรี	250

ภาคผนวกที่ (ต่อ)

ก. การผลิตข้าวโพดหวานและคอกเทลของแต่ละจังหวัด

	- พิษณุโลก	251
	- อุทัยธานี	252
	- พิจิตร	253
	- เชียงราย	254
	- นครราชสีมา	255
	- เลย	256
	- ศรีสะเกษ	258
	- อัญมณี	258
7	ก. การผลิตข้าวโพดหวานและคอกเทล จากการผลิตข้าวโพด รายจังหวัด- ปี 2519	259
	ประวัติผู้เขียน	262

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	แสดง	หน้า
1	คุณค่าทางอาหารของข้าวโพด.....	2
2	ผลผลิตข้าวโพดของโลก.....	6
3	แสดงพื้นที่และผลผลิตข้าวโพดในจังหวัดต่าง ๆ ปี 2510/19.	9
3.1	เนื้อที่เพาะปลูก, จำนวนผลิตผลและผลได้เฉลี่ยต่อไร่ พ.ศ. - 2505/06 ถึง 2519/20.....	11
4	ผลวิเคราะห์ธาตุอาหารข้าวโพด.....	15
5	ประเทศผู้นำเข้าข้าวโพดที่สำคัญ.....	43
6	ประเทศผู้ซื้อข้าวโพดไทยที่สำคัญ.....	45
7	ปริมาณข้าวโพดที่ผู้นำเข้า.....	46
8	เปอร์เซ็นต์ของข้าวโพดรวมที่ผู้นำเข้าจากประเทศต่าง ๆ ปี 2503/2514.....	46
9	ปริมาณข้าวโพดไทยส่งออกไปยังตลาดต่าง ๆ ปี 2490/2518.	49
10	สถิติข้าวโพดที่ส่งไปขายที่ไต้หวัน.....	54
11	ราคาขั้นต่ำข้าวโพดปี 2518.....	72
12	สถิติเกี่ยวกับการค้าข้าวโพดของไทยในปีปัจจุบัน(2519/20)..	73
13	ราคาในตลาดกรุงเทพฯส่งออกและราคาในตลาดชิคาโก.....	77
14	ราคาข้าวโพดขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ปี 2507/19.....	81
15	ราคาขั้นต่ำเฉลี่ยรายปีพ.ศ. 2513/2518.....	86
16	ราคาขั้นต่ำข้าวโพดเฉลี่ยรายปีพ.ศ. 2518.....	87
17	อัตราและค่าระวางเรือ เอฟ.ไอ.บี. ฟรีเมียม(เหรียญ- อเมริกัน.....	89
18	ตัวอย่างราคาข้าวโพดไทยซื้อตกลงขายให้ผู้นำระหว่างปี- 2512/13-2518/19.....	90
19	เนื้อที่เพาะปลูกจำนวนผลผลิตและมูลค่าของผลผลิตตามราคา เกษตรกรรายไร่ พ.ศ. 2505/2518.....	98

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	แสดง	หน้า
20	สรุปต้นทุนการผลิตข้าวโพคปี 2517-2518.....	103
21	ต้นทุนการผลิตข้าวโพคท้องถิ่น และ ตอก.ก.เฉลี่ยต่อปีเพาะ-	
	ปลูก 2517/18.....	104
22	ต้นทุนการผลิตข้าวโพคท้องถิ่นและตอก.ก.เฉลี่ยต่อปีเพาะปลูก-	
	2518/19.....	108
23	ต้นทุนการผลิตข้าวโพคปี 2519 เฉลี่ยรุ่น 1 และรุ่น 2 ของ	
	ประเทศ.....	110
24	ผลตอบแทนของผู้ผลิตปี 2515.....	115
25	แสดงการคำนวณการขนส่งข้าวโพคหัวเฉลี่ย ปี 2518 และปี-	
	2519.....	126
26	ผลตอบแทนในการทำการค้าข้าวโพคของพ่อค้าคนกลาง.....	129
27	แสดงปริมาณและมูลค่าส่งออกและการคำนวณราคาข้าวโพคส่ง-	
	ออกเฉลี่ยท้องถิ่น.....	132
28	ปริมาณข้าวโพคส่งออกไปยังตลาดที่มีสัญญาและตลาดอื่น ๆ -	
	ในช่วงการค้าเสรีและช่วงการค้ามีสัญญานปี 2517.....	141
29	ปริมาณข้าวโพคส่งออกไปยังตลาดที่มีสัญญาและตลาดอื่น ๆ -	
	ในช่วงการค้าเสรีและช่วงการค้ามีสัญญานปี 2518.....	144
30	ปริมาณข้าวโพคส่งออกไปยังตลาดที่มีสัญญาและตลาดอื่น ๆ-	
	ในช่วงการค้าเสรีและช่วงการค้ามีสัญญานปี 2519.....	147
31	สรุปปริมาณและรายละเอียดของการส่งออกในตลาดมีสัญญาและตลาด-	
	อื่น ๆ ปี 2517-2519.....	150
32	ปริมาณและรายละเอียดของการส่งออกข้าวโพคในลักษณะต่าง ๆ-	
	โดยเทียบปริมาณทั้งหมดเท่ากับ 100.....	152

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	แสดง	หน้า
33	ค่าใช้จ่ายในการส่งข้าวโพคินปี 2517.....	155
34	ต้นทุนการส่งข้าวโพคอกเฉลี่ยต่อตันปี 2518.....	156
35	ต้นทุนการส่งข้าวโพคอกเฉลี่ยต่อตันปี 2519.....	158
36	ต้นทุนเฉลี่ยในการส่งข้าวโพคอกขายในตลาดมีสัญญาและตลาดอื่น ๆ ในช่วงสัญญาและการค้าเสรีปี 2517.....	160
37	ต้นทุนเฉลี่ยในการส่งข้าวโพคอกเฉพาะการขายในตลาดมีสัญญาและตลาดอื่น ๆ ในช่วงสัญญาและการค้าเสรีปี 2518.....	161
38	ต้นทุนเฉลี่ยในการส่งข้าวโพคอกเฉพาะการขายในตลาดมีสัญญาและตลาดอื่น ๆ ในช่วงสัญญาและการค้าเสรีปี 2519.....	162
39	ต้นทุนเฉลี่ยในการส่งข้าวโพคอกทั้งหมดปี 2517 (โดยเทียบให้ปริมาณที่ส่งออกทั้งหมดเท่ากับ 100).....	163
40	ต้นทุนเฉลี่ยในการส่งข้าวโพคอกทั้งหมดปี 2518 (โดยเทียบให้ปริมาณข้าวโพคอกส่งออกเท่ากับ 100).....	164
41	ต้นทุนเฉลี่ยในการส่งข้าวโพคอกทั้งหมดปี 2519 (โดยเทียบให้ปริมาณข้าวโพคอกส่งออกเท่ากับ 100).....	165
42	ราคาขายส่งข้าวโพคเฉลี่ยปี 2517-2519.....	166
43	สรุปผลการค้าเป็นงานค้าข้าวโพคของสินค้าส่งออกปี 2517-2519.....	167
44	งบกำไรขาดทุน ชุมนุมสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย ปี 2517....	177
45	งบกำไรขาดทุน ชุมนุมสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย ปี 2518....	178
46	งบต้นทุนขาย ชุมชนสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย- ปี 2519.....	179

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

47.	งบกำไรขาดทุนขุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ปี 2519	180
48.	งบย่อยกำไรขาดทุน ขุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ปี 2519	181
49.	แสดงแหล่งเงินทุนและจำนวนหนี้สินของเกษตรกรปี 2517	191
50.	จำนวนผู้กู้ จำนวนเงินกู้และร้อยละของผู้กู้ต่อจำนวนฟาร์ม- ทั้งหมด ปี 2519.	193
51.	บริการต่าง ๆ ที่สหกรณ์ทำได้ดีกว่าพอลาและบริการที่ผู้พอ- ก้าไม่ได้	200
52.	แสดงการเปรียบเทียบคุณภาพข้าวโพคไทยชั้น 1 กับ ข้าวโพค- อเมริกาชั้น 2	220
53.	แสดงการเปรียบเทียบผลตอบแทนของผู้ผลิตและผู้จำหน่าย- ปี 2517 - 2519	228

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่		หน้า
1.	ช่องทางการจำหน่ายข้าวโพดจากชาวไร่ถึงมือผู้ส่งออก . . .	32
2.	การเปรียบเทียบราคาข้าวโพดในตลาดกรุงเทพฯ และราคา- ส่งออก	78